

SOSIALURIN

Prentsmiðjan & Heygsbreyt

bl. 11820

Tórshavn

Blasfjórðun:

Torfinn Smith (ábyrgd)

Hanna Lisberg

Tað er ikki loyvt at avfotografera lýsingar og myndir úr SOSIAL-
INUM til nýtslu í øðrum bløðum uttan loyvi frá ábyrgdarblaðstj.

Bert ikki fiskivinnuna

VIT hava fyrr á hesum plássi sagt okkara metan um felagsmarknaðarspurningar. Samráðingar fara stöðugt fram um hetta livsmál hjá fleiri europeiskum londum, og síðstu tíðina hevur samráðingartempoð verið so titt, at hvør dagur næstan fyri hinum vanliga luraranum, hevur borið í sær framstig hjá ið hvussu er Bretlandi, sum er tað størsta av londunum, sum søkir um limaskap.

MEN sjálvt um ymskir spurningar sýnast at verða loystir, nú eisini stóða bretska pundins, so eru tað tó avgerandi mál, sum enn ikki eru loyst. Fyrrenn øll vandamál liggja fullkomuliga greið, kann neyvan hugsast, at nokur endalig avgerð um limaskapin fer at geva møguleika fyri limaskapinum.

FYRI okkum eins og stóðan eisini nú meira og meira klárt tykist at vera fyri lond sum Noreg, Bretland og Írland, er tað av so avgjørt allarstørsta týðningi, at stóðan fullkomuliga er greið um rættindini á fiskileiðunum. Nokur skerjing av hesum vil føra við sær so stóran vandar fyri londini, sum røkja fiskivinnu, at tað ikki fer at vera nakar møguleiki fyri limaskapi.

Í MEI mánaða hevði Fólkatingið eina debatt um felagsmarknaðarmálið. Marknaðarmálaráðharrin hevði tá eina gjøgnumgongd av teimum spurningum, sum tá lógu fyri Danmark viðvíkjandi. Vit hava hildið, at henda frágreiðing ráðharrans er so mikil av áhuga, at vit í komandi bløðum fara at lata hana prenta.

VIT hava fyrr eisini sagt, at talan kann ikki vera um at vit góttaka tann fiskivinnupolitikk, sum tvey 6 felagsmarknaðarlondini longu hava góttikið. Nú hevur írski fiskimálaráðharrin eisini sagt, at tað kann ikki vera talan um, at Írland fer at góttaka fiskivinnupolitikk teirra, men at hesin má vera lagaður fyri tvey 10 londini, sum talan kann vera um.

Í KOMANDI mánaðum fara samráðingarnar at snúgva seg meira og meira eisini um fiskivinnupolitikk. Tað kann tí henda, at málið verður nærri greitt um ikki so langa tíð. Meðan hesar samráðingar koma at vera, kemur stóða Føroya at verða ein av samráðingarspurningunum.

Ummæli

Erik Mørk alias Oscar Wilde

Vit eru ofta so varin, tá talan er um árin uttanfrá, og hava líkasum havt lyndi til at tikið okkum aftur í nærsagt øllum, av bangilsí fyri at vera koyrd í um koll av ávirkan uttanfrá.

Tað skal tó ikki sigast nakad prinsipielt um hetta á hesum sinni, men tala vit um nú tíðina, so kemst ikki uttanum, at tað økta og lagaligari ferða sambandið hevur fært við sær eisini, at vit hava notið nógv gott, sum vit ikki fyrr í nærtíð so stóran mun høvdu høvi til.

Ein av teimum hendingum, sum vit hava upplivað í summari, er »Eitt kvöld við Oscar Wilde«, sum meti dansk sjónleikarin Erik Mørk hevði framförslna av. Hetta kemur at vera ein av teimum hendingunum, sum vit koma at minnast, sum ein av teimum ríkastu í summari. Her fingur eisini vit nakað av tí, sum hevur verið frammi í fleiri londum í Europa síðstu árin. Framförslnan hjá Erik Mørk var meistaralig, hann hevði livað seg inni í evnið, so meistaraliga, ikki ein lóta, teir báðar timarnar, tú lýddi á hann, at tú ikki stá við opnum eygum og oyrum.

Skálin á Lærarakúlanum var fullsettur hetta kvöldið, spell bert at henda vakra holl er so ófríðalig, tá tað ræður um at einki skal órógva, brak og ríktan av stólum.

Frammanundan framförslnu hevur verið skrivað um evnið og sjónleikaran. At Amnesty International hevur áttikið sær fyrireikingina og at hon just

snúði seg um skaldið Oscar Wilde, er ikki av tilvild, hann var ein av samförslnarinnar »amnesty fangum«, sum mátti lida í tí uppstútaðu victoriansku tíðini.

Herfyri gjørdist eitt heldur sjáldsamt tjak í bløðunum aftaná eina konsert sum Tórshavnar Musikkúli og Útvarpskórið høvdu fingið í lag. Her hendi tað — heldur sjáldsamt — at eitt av bløðunum skírdi konsertina at vera fullkomuliga miseydnad. Tað fekk bæði William Heinesen og Oddvør á Steig til at triva í pennin, tvey vóru bæði ósamd.

Nú er tað einaferð so, at tvey feroysku bløðini vanliga hava kent tað sum teirra uppgávu at styðja uppundir tiltøk, sum hava borið í sær neista av mentan og hava heldur tikið tær ljósu lotturnar fram enn leitað í skýmaskotini at finna okkurt at heingja seg í.

Nú skuldi Musikkuskúlin verin verið ein av teimum mentunarstovnunum, sum skuldi havt frægastu umstøðurnar, við almennum stuði og fólki annars, so har ventar ein av røttum altíð okkurt framúr tað vanliga, og tað hevur heldur ikki skortað.

Skuldu vit í sama mun lagt okkum eftir at gjørt samanburð við framförslna hjá Erik Mørk, og hjá okkara egnu sjónleikarum, so fór onkur kanska at siga, at hin sami munur, sum t. d. tá feroyingar bjóða útlendskum hondbóltspælurum til Føroya, er mill-

um feroyskur og útlenskar sjónleikarar.

Vit skulu avgjørt ikki koma við hesi meting, tí vit halda als ikki at so er, minni enn so. Men tað kann tó ikki sigast ódøvisi, enn at Erik Mørk tók okkum um hjartað, so ekta og so fullkomið sum hann bar skaldið Oscar Wilde fram fyri áhoyran.

Fremst siga vit honum tókk fyri, at hann legði leiðina henda vegin. Men ikki minni eigur felagsskapurin Amnesty International her heima sína tókk fyri at tiltakið gjørdist veruleiki.

Tað var eitt upplivili.

bs.

Frágreiðing um EEC

Í Fólkatinginum varð henda frágreiðing um Felagsmarknaðarspurningin givin av økonomi- og marknaðarmálaráðharranum 18. mei í ár í samband við orðadrátt um EEC

I min redegørelse til tinget i forbindelse med markedsdebatten den 11. november 1970 gav jeg en oversigt over de påbegyndte forhandlinger med De europæiske Fællesskaber om udvidelse af medlemskredsen med England, Danmark, Norge og Irland.

Jeg vil gerne i dag mere udførligt redegøre for udviklingen i forhandlingerne fra efteråret 1970 op til de fremskridt, der blev gjort i sidste uge i Bryssel. Der har i den forløbne tid fundet en række møder sted mellem Danmark og Fællesskaberne både på

ministerniveau og på embedsmandsplan, og der er lagt et omfattende dansk materiale frem for vore forhandlingspartnere i Bryssel.

De danske forhandlingsproblemer falder i to grupper: På den ene side de spørgsmål, som på afgørende måde er knyttet sammen med de britiske forhandlinger, og på den anden side de rent danske serproblemer. I den første gruppe falder en række afgørende spørgsmål vedrørende overgangsordningerne for landbrug, industri og finansiering. I den anden grupe falder vore ønsker om overgangsordninger på andre områder end disse samt de grønlandske og færøske problemer m. v. Jeg vil gerne begynde med at omtale den første gruppe af spørgsmål, idet jeg betoner, at den nære sammenhæng med de britiske problemer på disse områder betyder, at fremskridtene i de danske forhandlinger i første række bestemmes af, hvor hurtigt forhandlingerne mellem Storbritannien og Fællesskaberne skrider frem

Overgangsperioden for landbruget

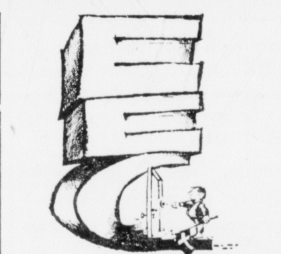
Som jeg anførte i redegørelsen den 11. november, er overgangsordningen for landbruget det for os væsentligste problem i forhandlingerne. Der ligger en klar dansk interesse i hurtigst muligt at få adgang til al få vor landbrugseksport afregnet til fællesmarkedspriser.

Det blev på et tidligt tidspunkt klart, at man fra britisk side ønskede en forholdsvis lang overgangsperiode for landbruget og til gengæld en relativt kort for industrien. Fællesmarkedets reaktion herpå var et forslag om en 5-årig overgangsperiode for såvel landbrug som industri, og dette er i princippet accepteret af alle ansøgerlande.

På denne baggrund fremlagde vi i november måned et konkret detaljeret forslag om indretningen af overgangsperioden for landbruget. Det danske hovedsynspunkt var, at den fælles landbrugspolitik system og regler skulle finde an-

vendelse for alle de nye medlemslande straks fra ikrafttrædelsen af medlemskabet. Virkningen af det danske forslag ville være, at handelen med landbrugsvarer mellem de nye og de gamle medlemslande kunde finde sted på nøjagtig samme vilkår som samhandelen mellem de nuværende medlemslande, og at der straks fra medlemskabets begyndelse ville bestå et stort fælles marked for landbrugssektoren. Den eneste forskel mellem de nye medlemslande og de gamle ville bestå i de nye medlemmers gradvise tilpasning af priserne på landbrugsvarer til de fælles priser.

Udgangspunktet for den danske pristilpasning skulle efter forslaget være de danske hjemmemarkedspriser. Danmark er det eneste af de fire ansøgerlande, der opretholder højere priser for salg til hjemmemarkedet end de priser, der kan opnås ved eksport. Det danske forslag er i logisk overensstemmelse med overgangsperiodens formål, at gennemføre de nye medlemslandes tilpasning til de fælles priser, idet disse i de fleste tilfælde ligger over de danske hjemmemarkedspriser. Hertil kommer, at det ikke alene ville være i modstrid

med overgangsperiodens formål, men også klart uacceptabelt fra et dansk synspunkt, om vi først måtte nedsette priserne på hjemmemarkedet for senere at sætte dem op til et niveau, der gennemgående vil ligge over de nuværende priser.

I de forløbne måneder har man fra fællesmarkeds side præciseret sine tanker, og det har vist sig, at der ikke er nogen væsentlig forskel mellem fællesmarkedets forslag og det, vi har foreslået.

Fra britisk side har man i princippet tiltrådt dette forslag. Således har man accepteret, at pristilpasningen skal finde sted over en 5-årig periode i seks lige store årlige trin, og at den fælles landbrugspolitik regler systemer skal anvendes fra o-